

Marian Bircea

CĂLĂTORII LA ÎNTÂMPLARE

Marian Bircea

Călătorii la întâmplare

Cristian PlusArt
Malu Mare, 2026

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BIRCEA, MARIAN

Călătorii la întâmplare / Marian Bircea. - Malu Mare : Editura Cristian Plusart, 2026

ISBN 978-630-6803-26-2

821.135.1

Copyright © Editura Cristian PlusArt

Imaginea copertei: Editura Cristian Plusart cu suport AI

Editura Cristian PlusArt,

str. Gutuilor nr. 3,

207365, Malu Mare, Dolj, ROMANIA

Facebook: Cristian PlusArt

e-mail: contact@cristianplusart.ro

tel.: +40.732.740511

Pustnicul

Viața mea sexuală devenise povară de nerăbdare la revenirea din armată, știam că numai eu aveam păreri atât de proaste asupra satisfacerii stagiului militar, era o pierdere colosală de vreme și resurse, cheltuială inexplicabilă de neînțeles. Generații de tineri luați de la muncă, numai numărul de uniforme și încălțări dădeau băți de cap, dar mai era și hrana de socotit, muniția consumată pentru pregătire, de multe ori îmi aduceam aminte de părinții mei după astfel de trageri executate în poligon și înțelegeam că risipisem în câteva minute truda lor pe o lună. Cât despre strategiile belicoase ale doctrinei militare de apărare eram pe deplin lămurit, trupele își desăvârșeau pregătirea de luptă pe hotarele patriei la cules, pe șantiere megalomanice ori în exploatare miniere, de altfel ezitam în povestirea trecerii mele prin perioada de deprindere a măiestriei armelor în fața cunoscuților, nu prea aveam nimic de relatat în afara episoadelor de un hilar bizar ce puneau sub semnul întrebării sintagma inteligență militară. Auzeam tot felul de anecdote despre aventuri care mai de care trase de păr, pigmentate cu cantități uriașe de băutură și femei ușoare ce-și făceau veacul pe lângă cazărmi, boli cu transmisie sexuală contractate cu aceeași mândrie cu care trebuiau agățate în piept decorațiile, minciuni gogonate despre arme secrete dezvoltate de România ce ne permiteau să ținem la distanță orice inamic și tot nu reușeam să înțeleg cum naiba se făcea dacă eram înconjurați de state prietene aliate militar în Pactul de la Varșovia, de cine ne păzeam sărăcia.

Se spunea atunci că nu erai bărbat dacă nu făceai armata, însă asta era o tâmpenie de proporții epice menită să scuze cumva imbecilizarea și uniformizarea în obediență a unei națiuni cu virtuți vitejești amorțite de un existențialism cotidian împărțit între două porniri uriașe, foamea și instinctul sexual. Gata, ai făcut armata, trebuia să intri în rândul lumii, școală dacă era posibil, slujbă și o fată bună, un șablon repetitiv obositor, chiar nu aveam de gând să intru în matrița socială impusă de constrângeri, nu credeam deloc că eram singurul om conștient că ne duceam traiul mizer cu toții într-o uriașă pușcărie în aer liber, dar inconștient căutam să ies din tipar. Mă reangajasem în fabrică și impresia de bordel din interese mă scârbea la culme, chiar fusesem martor la o acțiune de umilire publică a unei stagiare trimisă după un a.b.p., o abreviere porcoasă pentru aparat de belit p..., asta pe lângă botezul tinerelor cărora li se cerea să facă rost de ulei de pilă, zeamă de ciocan sau corditor, însă și aici nu-mi ardea de răs, atât cât mi-au permis farmecul personal și fizicul din dotare nu reușisem să atrag atenția vreunei fete, era perfect adevărat că mă abordaseră vreo două doamne, măritate și am refuzat politicos, lucru nu tocmai pe placul colegilor de muncă, adepți ai filozofiei pragmatice că orice gaură trebuia umplută de câte ori apărea ocazia sau dacă ai spart un pahar obligatoriu se năștea undeva în lume un sticlar, oameni prizonieri între pasiunea fotbalistică și pugilatul domestic. Cunoscusem în liceu la un eveniment cultural pe verișoara îndepărtată a unui prieten maghiar, fată zglobie din secuime care avea în ochi o sclipire ciudată, nu rupea gura târgului cu frumusețea, dar beneficia din plin de un nu știu ce și pe vino-încoace, am schimbat impresii, adrese, chiar îmi răspundea la scrisori într-o română perfectă cu caligrafia impecabilă, la un moment dat o invitasem acasă după ce am aflat că urma să viziteze Cheile Turzii, însă apăruse însoțită de un grup de tineri, ai mei i-au găzduit pentru o noapte deși nu au fost tocmai

încântați și de curând mi-a trimis o scrisoare parfumată în care se lăuda că era capabilă să-mi pregătească micul dejun dezbrăcată în pielea goală dacă aveam decența să o invit la o plimbare pe munte. Înlăcărată idee, nimic de zis, în mintea mea prindea contur o excursie în masivul Ceahlău, poate mă aruncam până la Piatra Neamț unde locuia un fost coleg de armată, mă afluam în concediul de studii și deja mă hotărâsem, mi-am pregătit cortul, rucsacul, ceva provizii, conserve de fasole, zece ouă, un borcan cu brânză, unul cu zacuscă și altul cu dulceață, mălai, zahăr, slănină, ceapă, șterpelișem din pivniță un kil de vin, două sferturi de pălincă și cu toată opoziția părinților, îmi făcusem planul ca imediat cum ieșeam din ultimul examen de la trigonometrie și geometrie, Doamne cât detestam materia aia, să dispar din peisaj cât îmi permitea timpul înainte de revenirea părinților la muncă. Mănat de un impuls incontrollabil, lucru pe care l-am făcut fără regrete, le-am scris cu un creion pe un petec de hârtie un bilet alor mei să nu fie supărați și nici îngrijorați, oricum îi iubeam chiar dacă păreau terorizați de ideea că aș putea fugi în străinătate sau să plec pur și simplu undeva, departe de casă și m-am cărăbănit către gară înainte de revenirea lor de la muncă. Mi se întâmpla ceva bizar din cale-afară, de aproape o săptămână îmi apărea în vis chipul unei necunoscute cu trăsături delicate și mă tulbura teribil treaba asta ciudat de repetitivă. Însă nu prea mai conta în fața nerăbdării și m-am aruncat orbește în călătorie fără să-mi pese câtuși de puțin de orarul mijloacelor de transport.

*

Mă înnebuniseră ai mei cu grija lor sufocantă, de la examen venisem direct acasă fără să mai stau la discuții cu nimeni despre proba la geometrie și trigonometrie, amante cu frumusețea lor stranie pentru cine reușea să le descopere pe de-a întregul, nicidecum

pentru mine, cavaler incapabil să le curteze cât de cât convingător încât să se despoaie de haina lor de creaturi misterioase cu aromă de înțelepciune antică, orientală. Le-am lăsat în mesajul scris pe bilet că în cel mult trei zile urma să revin acasă, îi iubeam oricum și n-aveau vreun motiv de supărare, în fond eram un bărbat ca oricare altul, un tânăr asemeni multora în căutare de liniște sufletească și iubire. Mai ales iubire, intensă, pasională, ce trebuia neapărat să reducă din tensiunea acumulată de atâta vreme sub imperiul studiu-lui și al muncii în fabrică, deși astea două nu se pupau cu lipsa mea de experiență și elanul nefiresc al vârstei. Dar mai erau și lucruri neînțelese, dorul după imaginea munților, plăcerea plimbării libere prin pădurile verzi, chipul necunoscutei, o tânără de o gingășie frumoasă de altfel ce-mi bântuia visele fără vreun scop anume ori vocea ce-mi sugerase îndemnul în cap, știam, atunci când am auzit-o părea rugămintă blândă rostită impersonal pe o tonalitate necunoscută ce nu aparținea nici măcar memoriei și nu pricepeam de unde apărea când mă aflam de fapt la limita subțire dintre somn și trezirea la realitate. Ce nu luasem deloc în calcul și nu făcea parte din planurile mele de călătorie se dovedea transportul la anumite ore extrem de anevoios pe calea ferată cu multe întreruperi și așteptări prin gări până la următoarea garnitură, legăturile necorelate cu autobuzele despre care nu aveam habar dacă respectau sau nu un program inexistent în sursele de informare. Dacă mă gândeam mai bine, în cazul în care țara era invadată de dușmani sau prieteni, nu știau în ce direcție să meargă pentru că nici indicatoare rutiere nu existau. Cu toate că aceste piedici se manifestau din plin, nu reprezentau un obstacol de netrecut pentru spiritul dornic de aventură. Deși plecam cu sandviciuri suficiente, consideram în chibzuiala de moment că mă voi descurca cumva și încă mai credeam naiv că totuși puteam procura hrană fără probleme în caz de necesitate într-o țară cu supraviețuirea pe cartelă. Achiziționasem o hartă a

masivului muntos destul de recentă și mă gândeam că dacă tot am timp la dispoziție nu strica să mă gândesc la câteva trasee sau opțiuni și obiective de vizitat deși gândul că urma să rămân singur cu o fată în mijlocul naturii nu prea lăsa loc plimbărilor romantice sau instructive. Apoi o nouă spaimă mi se strecurase în suflet, întâi ca o mâncărime nebăgată în seamă, după care devenise din ce în ce mai intensă, întâi bătaie pe umăr, urmată de împunsătură cu degetul pentru ca la final să se transforme în palmă peste căpățâna goală. Ce naiba făceam dacă ajungeam înaintea scrisorii de răspuns? Pe detectivul prin Tulgheș sau ce? Dezarmasem prostește înainte să urc în primul tren pentru ca mai apoi să-mi aduc aminte de ceea ce citisem despre Edison, dar mai ales unul din gândurile lui rămase pentru posteritate și anume că cea mai mare slăbiciune consta în renunțare, iar reușita într-o nouă încercare. Și chiar așa și era, ce costa să încerc? Probabil timpii morți petrecuți în diverse gări în așteptarea unor trenuri care nu țineau cont de nerăbdarea mea, chiar, cum ar fi fost să existe un „Mersul trenurilor” numai pentru mine? La fiecare oprire era suficient să privesc cu atenție călătorii indiferent că erau navetiști sau ocazionali, de la persoane cu ținută respectabilă la cerșetori, mai ales ultimii erau nelipsiți și într-o anumită măsură înțelegeam îngrijorarea părinților, nu pentru potențialele pericole, ci pentru un posibil derapaj suficient de urât care să-i facă pe șefii mei din fabrică să mă detașeze fără grețuri la Cernavodă, Rovinari sau Casa Poporului, permanentă amenințare asupra oricui muncea, în timp ce ceilalți ce nu prestau vreo activitate se puteau aștepta în orice moment la o arestare și condamnarea în regim de urgență pentru parazitism social. Bine, dacă Miliția își pune mintea cu toată fauna ce mișuna prin gările patriei socialiste nu cred că mai era nevoie de conservarea din disperarea instinctului de supraviețuire a sistemului omniprezent de pile, relații, cunoștințe. În afară de latură asta întunecată a drojdiei societății nebăgată

în seamă dintr-un ciudat sentiment patriotic de a da bine chiar și în statisticile oficiale ori în oficioasele partidului din presa mărunță, mai exista și restul lumii. De la un chioșc de ziare îmi cumpărasem pe post de companion o revistă literară ce într-o vreme avea ținută intelectuală, iar acum, mai mult de trei sferturi din conținut erau articole despre mărețele realizări ale oamenilor muncii sub directa îndrumare a celui mai iubit fiu al poporului, omniprezentul tovarăș. Celelalte pagini aveau câteva articolașe scrise în genul prozei scurte de tip reportaj și bineînțeles, poezii sub forma odelor închinete gloriosului conducător, geniul Carpaților, sub semnătura unor nume sonore din literatura contemporană, autori de osanale la comandă, fie din cauza problemelor personale legate de bani și efemeră faimă, fie din înclinația lor scabroasă de a consuma voluntar căcat. Vremea cenaclurile trecuse, se șoptea doar despre evenimentele groaznice de la Ploiești, chiar auzisem două variante la o discuție între două tinere cuprinse de melancolia regretelor, una mai gogonată decât cealaltă, deși în „Săptămâna” un greu al culturii bine înfipt în apropierea cercurilor puterii îi desființase pe barzii pletoși, dreptul la replică a fost unul pe măsură, cu amenințări voalate de dezvăluiri incendiare vizavi de apucăturile sexuale ale protagoniștilor ce pozau în mari patrioți, după care totul se oprise brusc, ceea ce mă făcuse să bănuiesc pupături între rechini și acceptarea unei vremelnice marginalizări. Din păcate totul ținea de răbdarea cuplului prezidențial hotărât să întemeieze o nouă dinastie a regalității proletare asemănătoare cu cea de pe alt continent dintr-o națiune divizată de ideologii opuse. Regretam enorm că dădusem banii pe asemenea mizerii cu pretenție de artă. În rest? Reveneam din când în când la spaimele legate de scrisoarea trimisă sau scoteam harta în ideea stabilirii unui traseu.

Când vara se prăjea lent sub dogorea de foc a Soarelui, trenurile întârziiau destul de frecvent și mult. Îmi dădeam seama că nerăbdării mele se opuneau forțele de neînțelese ale Universului, blesteme rostite în minutele de întârziere ale garniturilor din clasă superioară de prioritate așteptate la trecerea între stațiile prăfuite înaintea unui semnal ce se încăpățâna să roșească. În fiecare gară coborau puhoi de oameni, chiar îmi puneam problema cât de încăpător putea fi un astfel de șarpe din metal ce ne cocea în burta lui deși ferestrele și ușile erau larg deschise. Apusul se pregătea să-și facă intrarea triumfală dorită cu nerăbdare de îndrăgostiții din toate epocile, mult prea sfioși și dornici de intimitatea întunericului când privirile indiscrete nu-i mai puteau ajunge, eu așteptam, într-o gară prăpădită, ultima garnitură, tot un personal, bătrân căruțaș în întuneric și în lipsă de altceva, ieșisem la o mică plimbare în spatele stației unde o doamnă de la un chioșc care se pregătea de închidere revenise la teighea numai să pot observa nimicul rafturilor goale. Drăguță, amabilă fără efort și ochi dați peste cap, acceptase răbdătoare să-mi servească o mizerie de suc acru denumit Lămâița, timp în care văzusem trei suluri de rahat ambalate în celofan. Mă avertizase că erau vechi și expirate, doar că am insistat convingător numai să nu fie nevoită la corvoada căutării mărunțișului pentru rest. Mi-a zâmbit cald la plecare după ce-i mulțumisem recunoscător apoi am revenit pe peronul gării. Se observau ceva nori vineții la orizont, trăgeam nădejdea că nu va ploua prea curând deși bănuiam că nu era așa. Toți turiștii și călătorii și-au făcut de-a lungul timpului strategii, însă Natura le-a dat planurile peste cap și nu vedeam de ce ar face excepție pentru mine. Ochisem în sala de așteptare o bancă jengoasă și speram ca până la trei dimineața să pot așipi puțin, în fond mă aștepta o romantică aventură căreia nu-i vedeam începutul învăluit în misterul dezvăluirilor erotice ce-mi provocau o ușoară dilemă față de modul în care trebuia procedat, dacă era

bine să mă port cuviincios sau să mă transform într-un animal de prăsilă, mai ales că toți prietenii și colegii de muncă îmi reproșau că aveam prea multe scrupule și timide rețineri față de femei, iar ideea lor generală trimitea la execuții neîntârziate ale fiicelor Evei, indiferent de statut, lucruri ce se băteau cap în cap cu idealul meu de iubire. Somnul iepuresc în reprize determinate de câțiva guralivi turbulenți ce negociau cu o tânără ceva, am înțeles că era o prostituată la produs după modul în care dispărea cu câte unul sau altul, care mă abordase la un moment dat abrupt, ceea ce m-a făcut să o trimit la dracu' în gând și să-i ofer un refuz răsunător, nu arăta rău, dar era înfiorător de vulgară și cei doi reprezentanți ai Miliției TF fără ținere de minte mi-au cerut de trei ori să mă legitimez în timp ce mă chestionau despre destinația călătoriei, iar eu le răspundeam invariabil, pe munte. Oboseala mă apăsa necruțător numai că tineretea reprezenta un atu în fața greutăților, mai urâtă mi se părea nevoia imperioasă de a folosi latrina împuțită, mizerabilă, cu ușile și zugrăveală zgâriate de mășcări rupestre, iar când necesitatea devenise aproape incontrollabilă i-am surprins pe cei doi milițieni cum obligau amărâta să le demonstreze tehnica sexului oral pe bastonul de serviciu. La vederea mea tânăra a încercat o evadare timidă, reflexele curcanilor au funcționat mult mai bine, am auzit clar bufnitura loviturii din spate, după care au dus-o încadrată spre biroul lor și în momentul intrării în încăperea subofițerului din urma ei și-a înfipt mâna ca o cange în posteriorul femeii, deja știam că Iadul spre care o trimisese eu devenea o destinație de vacanță plăcută în comparație cu vama ce trebuia să o plătească în momentul acela organelor transformate în hândrălai ocazionali. M-a cuprins brusc mila și mi-am jurat să nu mai arunc cu imprecășii gândite împotriva nimănu deoarece se materializau urât de tot. Din cauza oboselii și a privirii împăienjenite, cum închideam puțin ochii, tulburați de pâlparea neoanelor defecte, auzeam ciudatul îndemn de a vizita orașul

moldav pe tonuri diverse, de la rugător la poruncă imperativă asemănătoare plezniturii de bici din fiecare dimineată cazonă când se urlă din toți bojocii, deșteptarea. Fostului camarad din Piatra Neamț, copil simpatic și destul de cuminte, îi uitasem timbrul vocal, așa că toate aceste chemări îmi provocau bătăi de cap în încercarea disperată de a găsi ceva familiar în ele. De fapt, caracteristica generală a bărbaților după două pahare se concentra invariabil pe povestiri fantastice, exagerate, din timpul satisfacerii stagiului militar, cu muniție la discreție, vitejie de cârciumă, patriotism declamat printre plescăituri, aventuri de un comic înțeles numai de ei, nostalgia porțiilor de fasole precum și dezgustul pentru bocancii ce le devorau vârful degetelor și călcâiele. Printre aceste indicații, mă gândeam cum s-a schimbat omul, cât de mult, în cazul în care-l găseam, dacă îl puteam surprinde cu o astfel de vizită, fiindcă de găsit, sigur îl aflam, nu prea conta că era vară și poate nu era acasă, plecat și el prin vreo călătorie inițiată, tresăream neplăcut la amăreala ideii că totuși cu asemenea oameni am împărțit un an jumate de viață departe de tot ce ne era cunoscut, printre certuri, orgolii, dezamăgiri ori câte un pachet de acasă din care se înfruptau tovarășește toți, melancolia ce plutea în dormitor cu o seară înainte de eliberare, când toți, dar absolut toți schimbam impresii aproape frățești, a-drese, numere de telefoane, cine avea așa ceva și promisiuni solemne de revedere neapărată, de scrisori și invitații la nuntă ori cumetrii. Atât. Odată ieșiți pe poarta unității militare totul s-a uitat instantaneu deoarece asta era construcția bărbatului, vector de viață, cu obiective obligatorii în viitorul imediat, înghesuit de viteza elanului de a mușca adânc din existență. Visam de-a binelea când unul din milițieni m-a trezit brutal și m-a trimis către un tren ce trebuia să plece imediat, nu auzisem anunțul în megafoanele oboșite și așa buimac am țâșnit cu rucsacul pe peronul gării.

*

Până la urmă trebuia să recunosc, mă putea lăsa adormit în sala de așteptare infectă așa că i-am mulțumit cu voce tare în timp ce urcam precipitat în vagonul întunecat. Fereastra compartimentului începuse să plângă când un tunet puternic rostogolit peste garnitură estompase sirena micuței locomotive diesel, cu o smucitură tot universul meu se punea în mișcare, destul de rece, singura haină ce-o aveam în rucsac, un hanorac din foaie de cort se dovedise salvatoare și întins pe bancheta de lemn învelit cu puțină mușama soioasă mă gândeam că singurul lucru ce-mi incomoda somnul era creionul cu care le-am scris părinților biletul așa că l-am mutat în buzunarul de la piept. Vocile cavernoase strecurate înfundat dintr-un compartiment învecinat n-aveau cum să-mi oprească pleoapele încărcate de somn din căderea incontrolabilă. Cât de profund dormisem sau de câte ori mă răsucisem de pe o parte pe cealaltă nu știam, în schimb când o geană de lumină m-a străfulgerat trenul intra încet în Toplița și printre înjurături amestecate în maghiară și în română am deslușit multă frustrare pentru o întârziere de câteva zeci de minute. Cu toată buimăceală, reușisem să număr de câte ori visasem din nou chipul necunoscutei ce-mi bântuia insistent visele. De trei ori. Mare minunățenie, îmi spuneam în barbă la coborârea printre stropii de apă, iar aerul umed și răcoros îmi provocase un frison necontrolat și un alt gând nerostit: mamă, ce-aș mai fi dormit! Gară mică cu un ușor aspect boem dat de arcurile coborâte sprijinite pe piloni pătrați ce susțin acoperișul, doi bătrâni, soț și soție am presupus după privirile calde schimbate, ea cu o frumusețe încă proaspătă, el șarmant, îmbrăcați impecabil în pardesie ușoare, de vară, demodate, croite în linii simple și elegante după moda anilor '60, pe care-i ajutasem cu un geamantan cât toate

zilele m-au lămurit cât de cât, autobuzul plecase, următorul avea să vină peste câteva ore de așteptare.

Preț de vreo două, poate trei ceasuri, am vegetat într-o moțăială agitată de aceleași îndemnuri, în timp ce imaginea căruțului de lemn tras manual, în care se descărcaseră din vagonul poștal sacii de poștă, mă speriasse la gândul că răspunsul meu către prietena prin corespondență încă n-a ajuns la destinație.

Foamea mă trezise nemilos. Ultimul sandviș l-am mestecat cu lăcomie. Mâna trecută peste obraz mă anunța că barba devenise aspră. M-am ras cu apă rece afară, după care două picături de colonie ieftină și senzația de arsură m-au revigorat puțin și mi-au dat o vagă senzație de prospețime. Și din nou m-au năpădit amintirile din perioada cazonă – îmi creștea barba foarte repede, primisem pedeapsă un an de zile planton schimbul doi, de voie de nevoie mă bărbieream de două ori pe zi, numai cu apă rece seara și dimineața. Un țărănuș fără școală, făcut caporal, ce se poza când avea ocazia în uniformă, cu mâna agățată în centură și țigara în colțul gurii, avea mizerabilul obicei să treacă un ghem de vată peste obraz. Mi se părea aiurea. La specialitatea militară era catastrofal, însă sadismul, veninul și obediența față de superiori l-au ridicat în funcție, cred că așa se întâmpla în toată țara, submediocrii promovați pe criterii ce nu țineau de competență, ci de slugărnicie pe principiul cu cât mai prost, cu atât mai bine.

Bătrâneii mei ieșeau din când în când afară, cred că din plictiseală, în mod clar mergeau la Borsec pentru o cură cu ape minerale și mofete. Îi admiram și invidiam în același timp. Poate nu strica să fiu mai puțin distant, dar în același timp să le ofer spațiu și să-i las în iubirea lor răbdătoare.

Bufetul gării îmi oferise o nouă mostră de absurd. Surprinzător, galantarele și rafturile nu erau tocmai despuiate: coniac Ovidiu, conserve din pește în ulei, biscuiți Sport cu vechime apreciabilă,

chiftele de pește și trei sortimente de țigarete. Coniacul se vindea doar cu pachetul de Golf fără filtru, conserva se asorta cu un pachet de Pescăruș, iar chiftelele cu un pachet de Bucegi sau *moartea pe schiuri*, cum li se spunea. Aveam în rucsac un pachet de Snagov de Timișoara, mă străduiam să renunț la nesănătosul viciu, însă tocmai mă procopsisem cu încă trei pachete de țigări plus unul de biscuiți. După ce mi-am aranjat marfa în rucsac am oferit unei pisici bila indigestă din naiba știe ce făcută. M-a privit cu silă și scârbă ca pe un dușman de moarte ce dorise să o otrăvească. Celelalte două, împreună cu un foitaj cu dovleac, ce venise pereche la biscuiți, le-am oferit unui personaj ciudat, în papuci de casă, pijama, un halat de molton de un cafeniu incert care se certa cu cineva imaginar dinaintea lui fără să i se audă vocea, dar din mișcarea buzelor nu putem desluși mare lucru, doar cuvântul curvă rostit atât de frecvent încât părea obsesia întregii lui existențe.

Mai rămânea problema bidonului de apă de trei litri ce se goliase și în deplină cunoștință de cauză, după revenirea în bufet, îi cerusem vânzătoarei să-mi deschidă trei sticle de apă minerală, lucru de care s-a achitat cu sârg. Nu mai era nimeni acolo, probabil eram unicul client în ziua aceea și mare mi-a fost uimirea când mi-a pretins garanția pentru sticle, șase lei – de parcă nu le goleam în bidon înaintea ei – sumă pusă fără comentarii pe tejghea. Doar din teribilism disprețuitor îi înhăță cu dexteritate, iar după finalul întregii operații îmi returnă doar cinci lei, cu o scuză legată de lipsă banilor mărunți.

Câteodată tupeul lucrătorilor din comerțul socialist depășea cu mult limitele bunului simț, pe un afiș era scris stângaci că serveau băuturi calde în locație. Am întrebat-o aiurit dacă mi-ar putea oferi ceva fierbinte și dulce. Femeia mi-a aruncat ocheade cu subînțeles, în timp ce-mi spunea că pentru cincizeci de lei se putea rezolva cu un carton pus în fereastră, *vin imediat*, și ușa închisă. Nu